

A wide-angle photograph of the Golden Gate Bridge in San Francisco, California. The bridge's iconic orange-red towers and suspension cables are prominent, stretching across the frame from the left towards the right. The bridge spans a large body of blue water, with a hazy, forested hillside in the background. The sky is overcast and grey.

Van Nederlands naar zaakvakken

Bruggen bouwen

Taal als basis

Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands

www.didactieknederlands.nl

Didactiek Nederlands

LEVENDE
Talen

Wie zijn wij?

Remco Menke:
docent geschiedenis

Anita Smits:
docent Nederlands

Taal als basis

Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands

www.didactieknederlands.nl

Wat gaan we doen vandaag?

1. Starter
2. Onze ervaringen
 - Het proces
 - De lessenserie
3. Wat neem je mee?
4. Vragen

1. Starter: Waar gaat dit over?

“Ga loesoe,” zei een man vanaf de straat.

“ No man,” antwoordde de ander vanuit zijn waggie.

“Nan da yo?!,” schreeuwde zijn shawty vanuit de waggie.

“Ye kot vonk,” schreeuwde een omstander.

Er klonk een hard geluid.

“Challas,” zei de man gemeen lachend vanaf de straat.

“Geef hem een bakka,” riep de omstander tegen de petten.

“Ga loesoe,” zei een man vanaf de straat.
“No man,” antwoordde de ander vanuit zijn waggie.
“Nan da yo?!,” schreeuwde zijn shawty vanuit de waggie.
“Ye kot vonk,” schreeuwde een omstander.
Er klonk een hard geluid.
“Challas,” zei de man gemeen lachend vanaf de straat.
“Geef hem een bakka,” riep de omstander tegen de petten.

Woordenlijst:

Ga loesoe = ga weg

No man = nee, man

Waggie = auto

Nan da yo?! = wat moet je?!

Shawty = schatje, vrouw, aantrekkelijke dame

Ye kot vonk = Je bent gevaarlijk bezig

Challas = later!/ doe! / zorg goed voor jezelf!

Bakka = een klap in de nek

Petten = politie

Weet je het nu?

Werken vanuit de theorie

Coherente mental representatie

- ❑ Lezen met een *leesdoel* in *context*
- ❑ Leg de lat hoog
- ❑ Modellen
- ❑ Rijke teksten

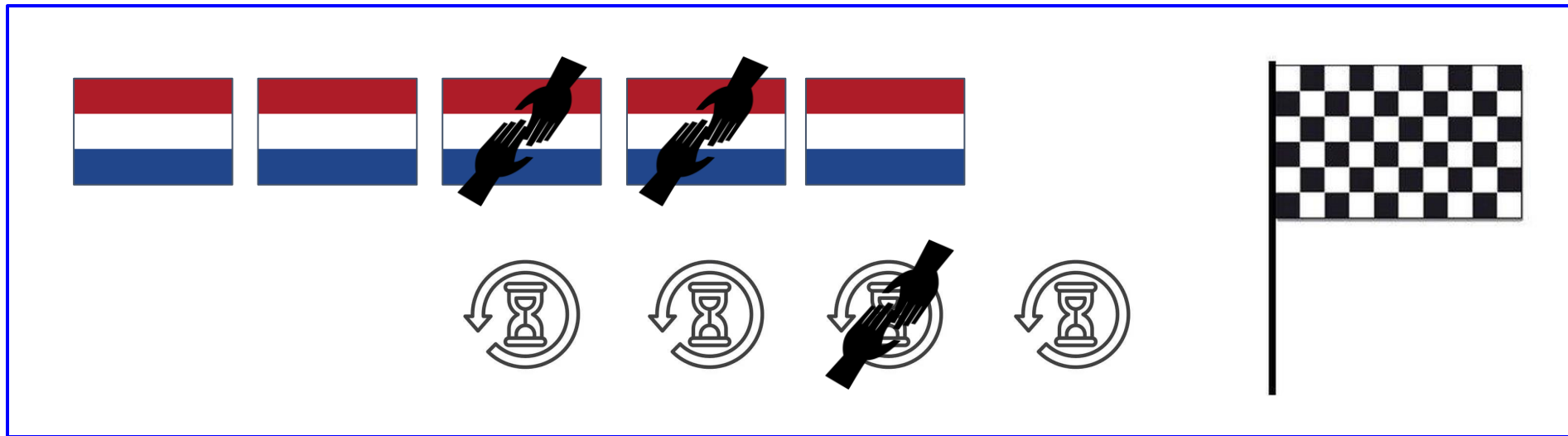

Lessenserie over ...

- vluchtelingen
 - nu: Oekraïne + andere vluchtelingen
 - Eerste Wereldoorlog
- argumenteren
 - lezen
 - formuleren

De lessenserie

- hulpkaart
- eindopdracht

3a. Lessen Nederlands

- Les 1: Introductie van het thema
- Les 2: Aandacht voor theorie, zoals gepresenteerd in de methode
- Les 3: Maken van een hulpkaart n.a.v. die theorie
- Les 4: Met een rijke tekst die aansluit bij het onderwerp van geschiedenis oefenen met die theorie
- Les 5: Oefenen met een fictietekst

Les 3: hulpkaart maken

- In groepjes aan de slag
- Groepjes bij elkaar laten kijken
- Vervolgens klassikaal meest bruikbare laten kiezen
- Deze gaat mee naar de les geschiedenis

Les 4: werken met de hulpkaart

Hulp kaart

een standpunt is een zin die wordt onderbouwd door argumenten

er zijn er 2

- **feitelijk** (kan je controleren)
- **Waarderend** (mening verschillen)

als een schrijver met 1 argument het standpunt onderbouwt dan is het **entelvoudig** en met meerdere argumenten is het **mevenschikkend**

onterschikkende argumentatie
als 1 of meer argumenten met een **mevenschikkend** argumentatie ondersteund is er een onder- en mevenschikkende argumentatie

maria Linde Frederica

Handwritten notes on sticky papers:

- mooi en heel goed leesbaar
- leuke versies
- maar wijf-out
- leuke kleuren
- leinig info
- goede informatie
- er is een beetje weinig

ARGUMENTATIE

Standpunt + argument = argumentatie

↳ 2 soorten argumenten

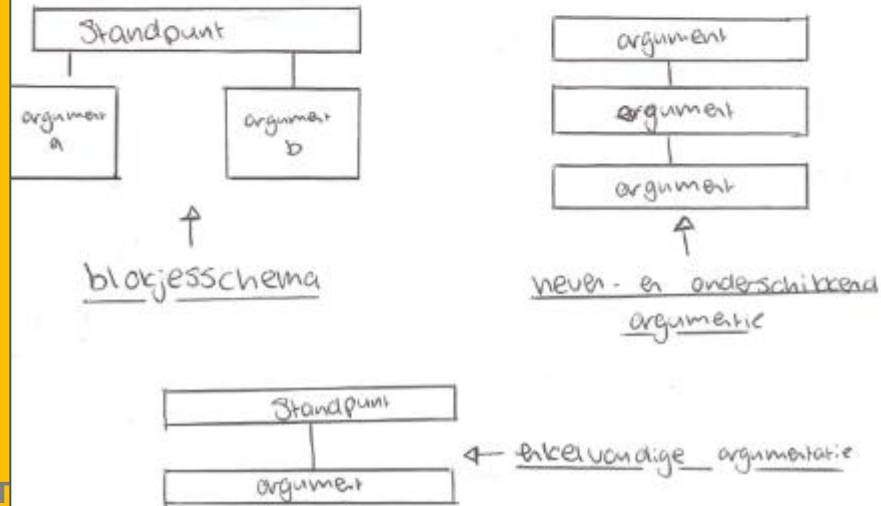
- feitelijk argument (bestaat uit feiten)
- waarderend argument (bestaat uit meningen)

Standpunt + één argument = enkelvoudige argumentatie

Standpunt + twee of meer argumenten = onder- of nevenschik-
kende argumentatie

↳ nevenschikende argumentatie = meerdere argumenten voor
één stelling

↳ onderschikende argumentatie = argumenten gebruiken om
een ander argument te onderbouwen

HULPKAART

Nederlands & geschiedenis

Standpunt (woorden zoals: want, omdat, namelijk en immers)
Je mening over een bepaald onderwerp

↓
Je onderbouwt een Standpunt met argumenten

↙ **feitelijke**
je kan controleren of het waar of niet waar is

↘ **waarderende**
kan per persoon verschillen

↙ **enkelvoudige argumentatie**
als een standpunt met één argument onderbouwt wordt

↘ **nevenschikende argumentatie**
als een standpunt met meerdere argumenten onderbouwt wordt

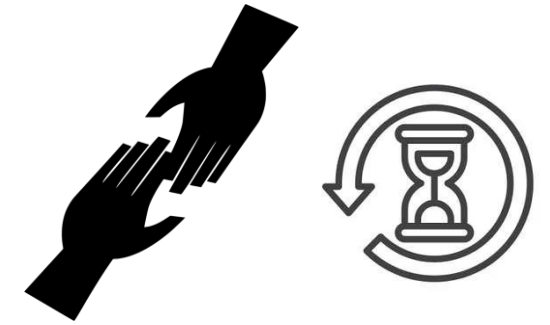

3b. Onze lessenserie Geschiedenis

- Les 1 Belgische oorlogsvluchtelingen
- Les 2 Vluchtkamp
- Les 3 Het Nederlandse vluchtelingenbeleid in 1914
- Les 4 Vergelijking heden en verleden
- Les 5 Eindopdracht

Opdracht 6: met hulpkaart

Beantwoord eerst de analyserende vragen:

a. In welke alinea wordt een mening verwoord?

a. Wat is die mening?

a. Hoe wordt die mening onderbouwd?

a. Leg uit of de argumentatie enkelvoudig of meervoudig is.

a. Leg uit of het argument feitelijk of waarderend is.

a. Is de argumentatie overtuigend of niet?

Opdracht 6

Beantwoord nu de verklarende vraag:

Leg uit of de mening van de schrijver positief is of negatief is over de opvang van Belgische vluchtelingen in Nederland.

Gebruik hierbij de standaard argumentatiestructuur.

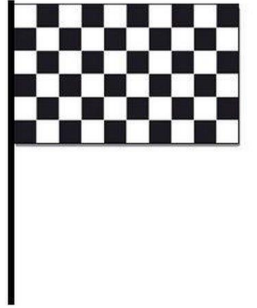
Positief:

- langere antwoorden gemaakt dan deze vraag
- meer onderbouwd
- terug te zien in de periode erna

Negatief:

- analyserende vraag met hulpkaart beter
- herhalen is nodig
- ontwikkelen van nieuwe lessen kost tijd

Eindopdracht

Schrijf een brief aan de gemeente met jouw mening over het voorgenomen besluit om een boot met vluchtelingen in Delft te plaatsen.

Met aanvullende criteria

Wat zien we terug:

- argumenten worden meer onderbouwd
- verschillend per leerling
- nauwelijks bronnen betrokken bij het antwoord

Mogelijke verklaring: meer aandacht voor het plannen van de tekststructuur en het herschrijven van de tekst.

Samenvattend: hoe zien we de transfer?

- ❑ de **theorie** van Nederlands komt via een hulpkaart bij geschiedenis
- ❑ de **terminologie** van Nederlands wordt gebruikt bij geschiedenis
- ❑ leerlingen hebben een **concreet leesdoel**: zoeken naar argumenten
- ❑ een afsluitende opdracht is gegeven bij geschiedenis en telt mee voor het dossier van Nederlands

Wat hebben wij geleerd?

- **Samenwerken** tussen vakken is makkelijk te organiseren en levert veel op.
- Door het onderwerp tijd en ruimte te geven, ontstaat er meer gelegenheid tot **reflecteren** in de klas.
- Op een andere manier vragen stellen over historische bronnen maakt beter **zichtbaar** wat leerlingen weten en begrijpen.
- Bij geschiedenis vinden leerlingen **lange bronnen** fijner dan korte bronnen.
- Bij (korte) **schrijfoopdrachten** zie je beter wat leerlingen kennen en kunnen dan bij redeneervragen.

Wat is de reactie van leerlingen?

75% van de leerlingen heeft deze les als nuttig ervaren

Femke: Bij de Nederlands lessen snapte ik niet zo goed waarom we het deden, maar bij geschiedenis werd duidelijk gemaakt wat je ermee kunt. Het paste in elkaar. Hoe je zo'n bronvraag moet aanpakken, want dat wist ik echt niet. Je leert iets bij Nederlands en kunt het gelijk bij geschiedenis toepassen. Dat is wel fijn.

Tip

Begin klein

Kansen + obstakels van vakoverstijgend werk

Bespreek met elkaar welke kansen en obstakels jij ziet voor vakoverstijgend samenwerken?

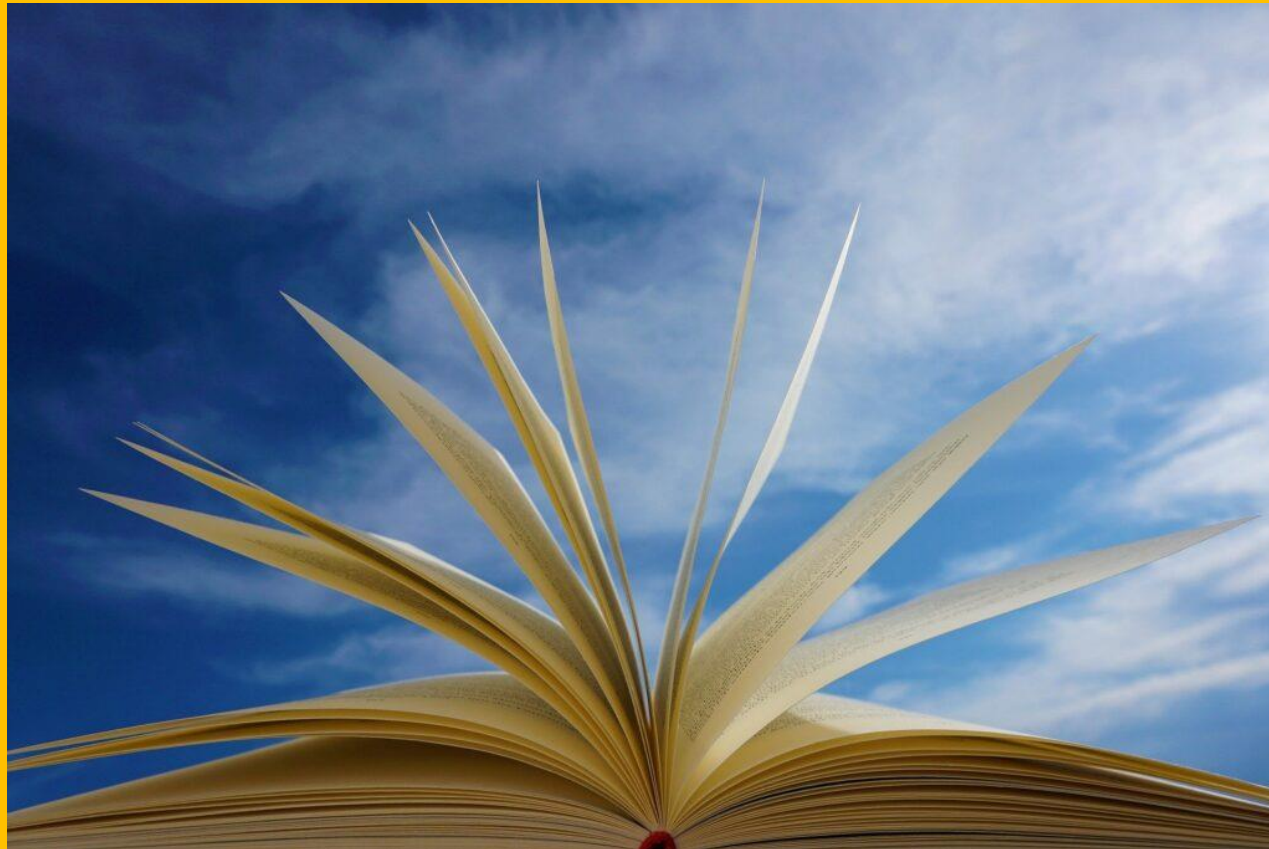
Taal als basis

Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands

www.didactieknederlands.nl

Vragen?

Taal als basis

Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands

www.didactieknederlands.nl

dagvers

Modern rederijker Stijn De Paepe
becommentarieert dagelijks
het nieuws in versvorm

Bericht aan de leerkracht

Zorg dat ze je betrappen
op 't lezen van een boek.
Leg stiekem tussen mappen
een ouwe pocket zoek.

Sta openlijk te lezen,
vooraf en tussendoor,
in boeken, onvolprezen,
en lees er vijf uit voor.

Betrek een tekst die zindert
bij zowat elke les.
Besmet hen onverminderd.
Wees leesgids. Boek succes.

VENDE
len